

Nro. 32.

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

*Költ Bétsben Kedden Aprilisnek 22-ik napján,
" 1800-ik esztendőben.*

Béts:

Az Udvari Hadi Fő Cancelláriáról ki-jövő hadi tudósításokat, mint eddig jörökké tselekedni szoktunk volt, ennekutánna is mindenkör a' magok valóságok szerént fogjuk magyarul ki adni. Egy ilyen Hadi Officialis Tudósítást adata ki ezen Cancellária a' közelébb múlt szombaton: — „

„Lovasság-Generálissa Melás az ő közelébről jelentett elő-nyomulása után, olyan további hirdást küldött onnét ide, hogy az ellenség a' maga *Latorre-Ca-di-bona* nevü passusonn való tanyáját igen derekason körül sántzólván, azt 3000

fegyveresekkel rakta-meg: ezt Gen. *Melas* a' Gen. *Mittrofszky*' osztályával ezen hónapnak 6-dikán meg támadtatta, hanem tsakugyan bajos lehetett volna annak el-foglaltatása, hatsak a' *Reisky* Regimentnek egy Batalionja ki nem rendeltetett volna, a' mely magára vállolta, hogy *Gertich* Májornak és több derék tiszteinek vezérlések alatt az ellenség sántzainak jobb szárnyát meg kerülván, arra reá rohan, és azt el-foglalja; a' mely által is a' győzelem ezenn a' szárnyann meg nyerettetett.

Öt ágyuk vétettek-el az ellenségtől egy Brigadéros, 20 tisztek, és 200 köz emberek estek hadi fogságra; tsak az ő igen igen jó fekvésének kö-fzönhetette az ellenség, hogy ezen első tanyájának helyéről a' másodikra, a' Monte Ajutóra el-jut hatott: hanem egész addig, noha a' nagy hegyek nagy akadályul szolgáltak, tsak ugyan hitel feltét való sebességgel és iparkodással üzetetett vitéz seregeink által.

„Az alatt, míg Gen. *Melas* a' katonaságnak egy kitsiny nyugodalomra való időt engedett volna, és míg két Batalionokat a' Monte Ajutónak meg-támogatása végett az előbbeni csoportnak fegítésére elő-vezéreltetett, észébe vette, hogy a' Monte Notte elien ki-rendeltetett *Gr. St. Julien*' Brigadája is, ezen posztot el-foglalta légyen, és már Monte Regino felé közelit.

„Gen. Májor *Lattermann*, délutáni 4 orakór a' vezérlése alatt lévő Granátéros Brigadával a' Monte Ajutót meg-kerülte: a' *Bussy*' Brigadája pedig ugyan ezen hegynek leg magosabb tetejére előlről fel ment: a' mely idő-közben jól lehetett szemlélni, hogy Gen. *St. Julien* a' Monte Regino hegyét miként vette-meg, és hogy az ő vezérlése alatt lévő minden seregek, *Savona* és *Vado* felé az ellenséget három ország-útakonn, miként üzték.

„Ezen *Monte Reginói* posztonn, 1 Batalion-komendánlt, 12 tisztet, és 100 köz embert fogtak-el, és egy ágyut nyertek a' miénk. Különösen megkü ömböztette itt magát a' *Vukassovics* Regimentje *Debaut* Oberllieutenantjának vezérlése alatt.

„F. M. Lieutenant *Elsnitz* a' General *Ulm* Brigadájával, *Monte St. Giacomót*, és *Monte Sette panit* meg-szállotta.

„Minthogy az ellenség 7-dikre virradó éjjel *Vado* várrát oda hagyván, a' munitziót hafzon vehetetlené tette, az ágyukat bé-izegezte, és hajókra ülven *Nizza* felé el-izaladott, ehezképpelt a' miénk még ezen réggel a' *Monte Altiísimót* és *Vado* várat el-foglaltak, és 17 nagy ágyukat talaltanak ott. Gen. *Melas* azután *Savona* vára alá szállította-meg seregeit.

„Mind ezek után 2 dikban *Anglus* Admirál Lord *Keith* két 74 ágyus Linea hajókkal, továbbá 5 más kitsiny hadi, és 8 eleséggel terhelt hajókkal, a' *Vadói* kikötő helybe bé-evezett.

„Minthogy Gen. *Melas*, mind a' ki küldetett kémek' hir-hozásaikból, mint pedig a' külömb-külob tudósításokból azt vette észébe, hogy az ellenségnek nagyobb ereje *Genuában* és ennek környékeinn gyülekezett légyen ölfize: erre való nézt *Savona* felleg-varának meg-szállva való tartását F. M. Lieutenánt *Elsnitzre* bizván, maga, a' tábornak több részével a' *Monte Notte* és *Monte Regio* nevű bértzeknek hátaikonn útnak indúlt, olyan módon, hogy jobb szárnyát a' tenger mellett *Arbizola* tájján a' *Rezio* pataka' mentiben szállíthassa-meg, a' fő hadi szállást pedig *Madonna-di-Savonnába* tehesse által.

„Mint F. M. Lieutenánt *Ott*, *Melas* fő vezért tudositotta, ő (t. i. Gen. *Ott*) is, több izben szerentsésen verekedett az ellenséggel 6-dikbann; nem tsak *Cornua* és *Reccio* ellett verte meg azt, hanem *Monte Capunardó* nevű jó fekvéséből is kikergette: és más napra olyan határozással volt,

hogy *Monte Cretóra* fel-menvén, onnét a' *Bochet-tának* vivásában, melynek erőszak által lejendő el-foglalásához fogni F. M. Lieutenánt *Hohenzollern* készült, segítségül légyen.

„Mind ezekben a' verekedésekben semmi feles vesztése nem volt a' miéinknek. Mind ezeknek mind az ellenség vesztésének elő-adásáról bővebb tudósítást ígér Gen. *Melas*.

„Az egyéb hadi fogjokonn kívül egy 350 embereket magába foglaló ispotály is jutott a' miéink' ke:ire. Hanem, írja fő vezér *Melas*, hogy még akkor is hozattattak-bé fogjok iminnét-amonét, a' kik meg-égyekölög erősitik, hogy az ellenség a' miéink' részéről mostanában egy ilyen fő meg támoztatást nem gondolván, ahöz nem készült volt hozzá: melyet onnan is ki lehet hozni, hogy már néhány olyan tisztek hozattattak-bé mint fogjok a' leg járatanabb hegyek között, a' kik Generálliffaiktól küldettettek széljel; hogy belső Frantzia ország felé vagy Nizzába vivő menedéket keresnének-fel.

„Gen. *Melas* addig is, míg a' magokat jól viselt tisztjeinket nevenként bé-jelenthetné, a' *Splényi* és *Reisky* Regementeket igen ditséri, és Gróf *Pálffy* Generált, a' ki F. M. Lieutenant *Mitrovsky* meg-betegülése miatt ennek osztályát vezérelte, bölts maga viseletiért, meg-nevezve ditséri.

* * *

— Minekutánna ezeketigy le-irtuk volna, éppen akkor a' következő Officiális hadi tudósítás is kezünk be érkezik, melyben ilyen fontos győzedelmeket tétetett a' Fő hadi Cancellária közön-ségessé:

„Már ki-adattatott az előbbeni tudósításban hogy Lov. Generál *Melás*, eddig való nevezetes győzedelmei, és *Savona* várának bé-kérítése után,

miképpen szállította legyen meg seregeit. Hogy azonban a' Genuánál öfzfze seregeit ellenséges erőnek időt ne engedjen ahoz, hogy ez vagy amaz magános tsoportjainkat magánosan meg-támodván, kárt tehessen, meg-határozta fő vezér *Mélas*, hogy 9-dikben estve seregeinek több részével útnak induljon, és az ellenség' tanyáját, a' mely *Veireránál, St. Justina, di-Stella-Voraggió*n állott, elvegye; 's-ily módon a' F. M. Lieutenant *Ott* és *Hohenzellern* seregeikkel is szoroffabban öfzfze tsátólhassa magát; a' mely tzelezáffainak elérhetőse végett Admirál Lord *Keith* is meg-ígérte neki, hogy a' jobb szárnyát a' tenger felől ágyus sajkái által segítetteti fogja.

„Az alatt minden készültek úgy tétettettek, hogy *Savona* vára mind rézünkről a' szározonn, mind pedig a' meg-érkezendő Anglus sajkák által a' tengerről szorongattatódhasson, és a' maga fel-adására kényszerítettessék.

„Az ellenség 8-dikban *Finalét* is oda hagyta, és ugyan ez által a' F. M. Lieutenant *Elsnitz* vezérlése alatt lévő tsoporttal való közösülhetésre, rövidebb út nyittattattatott.

„A' *Vadó* és *Finale* között lévő partok' batiériájiban, 7 külömb-külobb nagyságu ágyukat és 400 font puskaport találtak a' miéink.

* * *

„Mint fő vezér *Mélas* a' maga 10-dikben irt tudosításában jelenti, azt a' fel tett tzelezját, hogy 9-dikben estve *Voraggio* féle útnak induljon, megváltoztatta, azért, hogy a' felől bizonyos tudosítást vett, hogy az ellenség kevéffel az előtt a' maga *Voraggiói* posztját 3000 ember által meg-erősítette legyen. Erre való nézt úgy itélt fő vezér *Mélas*, hogy az ejfzakai marschot ily környüálások között jó leszen el-kerülni; melyhez képpelt azt 10-diknek reggeli 6 órájára halasztotta; a' mi-

dön az ellenségre a' Generál Gróf *Pálffy* által vezéreltető osztály által reá ütettetett, míg az alatt Gr. *St. Julien Ferentz* és Gr. *Bellegarde* Generalisok, magokat *Veirirának* környékeinn meg-félzelték.

„Az ekkori tsatázás heves volt, és az ellenségnek ellentállása (igy fejeztetik-ki a' dolog a' hadi Cancellária' tudósításában) a' vakmerőséget is feljül haladta: hanem tsakugyan kéntelenített ő a' miéink' vitézségének és állhatatosságának hátat adni, kik is az ő minden ki gondólkató bátorságok által magokévé tudták az ellenségnek jó tayait tenni.

„Egy Brigadéros, *Massena* fő vezérnek (ki is néhány izben maga személyesen hozta viadalra a' maga tsoportjait, és így próbálta minden képpen magáévá tenni a' győzedelmet) egy Adjutánsa, és több körüllette lévő tilztjei, 200 közemberekkel együtt el-fogattattak. A' tsatázó mező holt testekkel volt bé-terítettve. A' több ide tartozó környülállásokat, valamint az ellenség' ugy a' magunk veszteséről, ez után más alkalmazással fogja Gen. *Melas* el-küldeni.

„Az ellenség, a' ki is rendetlenül futott el, és leg inkább a' partokon lévő utakon folytatta a' maga szaladását, egész *Invráig* üzetetett, és néhány elő érkezett Anglus ágyus sajkáktól is érzékenyül szorongattatott; tsak az éjjelnek el-következése vetett véget a' viadalnak.

* * *

„Ugyan ezen napon (10-dikben) olyan örvendetes tudósítást vett Gen. *Melas* F. M. Lieutenant *Hohenzollerntől* is, hogy ő 9-dikben 4 Batalionokkal a' *Bochettára* reá rohant, azt 6 nehéz ágyukkal együtt el-foglalta, feles számu ellenséget öfzsze vagdaltatott, és valami 200-zig való embert el-fogott.

„*Savoja* felől is kedves hirt vett *Keim F. M. Lieutenanttől* Gen. Melas, melynek az a' foglalatja, hogy *F. M. Lieutenant Keim* 8 dikra virradó éjjelzakkán a' *Mont-Cenisre* reá ütött; 8 ellenséges tisztet és 300 köz embert el-fogott, 16 darab ágyutt el-nyert, 's-ezen nevezetes pallusonn meg is maradt.

Olosz Ország.

Az *Olofsz* országi közönséges és magános levelek fzerént, Gen. Melas kemény büntetés alatt meg tiltotta egy ki adott hirdetmény átal, hogy azok, a' kik *Lombárdiának és Piemontnak* némely részeiben a' gyalázatos nyereségnek kívánása által fel-indittatván, a' *Frantziák* kezire vágó-marhát és gabonát jádzottanak, ha ezen tilalmas tetteiken érettelnek, 1)ször, portékaikat-el-veztik — 2)szor, katona módra büntettetnek-meg, és a' környüállásokhoz képeft még meg-is ölettetnek.

Az, hogy a' *Máltai* ellenséges sereg kapitulált legyen; még eddig semmi részben meg nem valóságosult: a' *Livernói* levelek is tsak annyit írnak, hogy az *Anglus* hajókról érkezett hírek fzerént fegyvernyugváásra ígérte légyen ugyan magat a' *Lavalettei Komendans*, és arra az esetre capitulatzióra is ha meg-határozott idő alatt femmi segítségé nem érkezénd.

A' Rénus mellől.

Gen. Moreau Apr. 1-ső napján, mind *Básei-ben* a' katona-parádénn, mind pedig déli után a' *Weileri* térségenn tartott nagy mustrának alkalmatosságával, olyan hirdetéft adott-ki a' katonák

között, hogy, mivel a' Frantzia országló-szék által tétetett békefféges projectomok az ellensegtől el nem fogadtattak, tenat a' tsatázásnak el kell kezdődni.

Nagy Britannia.

A' Londoni Udvari Ujjságban ezek a' tengeri tudositások hirdettettek-ki:

A' *Danae* nevü Anglus kiseded hadi hajó a' mult hónap' 14-dikénn *Brest* körül evezvén, az alatt, mig a' Kormányozó-mester estvéli 10 órákór a' hajó padlásánn vigyazatonn lett volna a' hajós légények támadást tsináltak; kik közzül az egyik a' Kormányozó-mesternek néki menvén, és ötöt meg-ragadván, a' földhöz ütötte. Az után magokévá tették az öfzsze esküdtek a' hajót, és azzal a' *Bresti* kikötő helybe bé-eveztenek. Mikór már egélszen erőt vettének volna a' hajóban, a' hajó orránn lévő ágyukat a' hajós tisztek' kamarájának a' hajó hátulja felé szegeztek, és néhány lövéseket is tettek, noha szerentsére egyéb kárt nem tehettek, hanem tsak a' hajós Kapitány Lord *Proby* kapott egy kard vágást a' kezénn. *Brestbe* való bé-érkezések után, a' hajóhoz tartozók minyájon fogságra tétettek, éppen tsak a' Fizető mester, a' Seb-gyogyító, és a' Kapitány' secretáriussa nyertek az Angliába való visszavezésre szabadságot, kik is 18 utazókkal együtt a' mult hónap' 26-dikánn Plymouthba meg-érkeztenek.

A' nevezett Anglus hajónn 12 Frantzia matrózok tsináltak ezen öfzsze-esküvést. Nem régen egy *Bordelais* nevü Frantzia préda hajót fogván el az Anglusok, a' rajta lévő hajós légények a' Danaénn Anglus szolgálatot válioltanak, mint Volontérok; és a' mostani öfzsze-esküvést ezek foriolták. Az öfzsze-esküvés' feje egy Liverpoolban született Jakson nevü fiu, a' kinek, mint tart-

ják, ezen népnek nagy része jó akarója volt. Hanem, reménség szerent minyájokat igaffágos bofszuállás várja, minthogy (igy fejezi - ki magát a' Londoni Ud. Ujjság) a' Frantzia Orszagló - szék őket minyajon vizfza fogja Angliába küldeni. A' hajós kapitány Lord Proby és az alatta lévő tisztek néhány napok alatt *Valenciennes* várába vitetnek e'.

A' *Brest* előtt állott Anglus hajós seregnek egy nagy része vizfzá evezett nagy tenger-hánykodásnak szenvedése után a' *Plymouthi* kikötőhelybe. Egy idő óta itt-ott 12 Frantzia préda hajók akadtanak, izamos hajós embereikkel együtt, az Anglus hadi hajók' kezeikre. Ellenben megvalosagosú tudósítások szerent az Afrikai partoknál lévő Frantzia hajós oltály is 7 olyan kised hadi hajókat vett-el az Anglusoktól, a' melyeknek egyike 20, a' másika pedig 16 ágyus volt. — Lord *Keith*, a' Spanyoloknak fogta-el egy 26 ágyus Malagai sajkájokat: egy Anglus hadi hajó ellenben *Lisabon* mellett megfeneklett.

A' szükség jó tanító meller. A' gabona-szükség miatt még a' Nagy házak közzüli sokak arra határozta Angliában magókat, hogy minden süteményeiket riskása- és korumpéra (földi mogyoró, földi alma, grundbier) lisztből készittetik konyháikon; és úgy találják, hogy sokkal kedvesebb izük, mint a' buza-lisztből valók.

Francia Respublika.

„Az ujj Országlás formának 4 első hónapjai alatt, *Sieyes* volt a' Conservator Senatus béli Præsides: most már a' következő 4 hónapokra *Roger-Ducos* válofztatott helyébe Præsessé, a' ki véle együtt előbb Directorságot, az után interimális Consulságot viselt.

A' Departamentális Præfectusok mintegy vételkedve igyekeznek magókat a' fő Consulnak dí-

tsérésében meg különböztetni. A Párisi fő Præfectus *Frochet*, a maga infellátásának alkalmatosságával, így szollott egyebek között: „Frantzia országattól a naptól fogja a maga szerentséjének epocháját számlálni fogni, a melyen egy töredékeny hajó azt a héroft a Frantzia partokra vizfsza hozta, a ki minden igyekezeteinek tséljaivá tette azt, hogy a világnak a tsendelléget, és a hazának a békefféget vizfszá adhafla.“

Ezen ki fejezésekre azonközben azt jegyzik meg, hogy ezekkel tsak azt a *complementomát* akarte a fő Consulnak vizfszonozni Præfectus *Frochet*, a mely szerént a fő Consul is ilyen szokkal élt volt a Præfectusokhoz, mikór öket Párisból a Departamentomokra magától széljel bostotta: — „Mennyetek-el, ugymond, és tudjátok meg, hogy Frantzia országnak az ö Præfectuflai' felállittatasokonn kell kezdeni a maga napjait számlálni, Cluj / Central University Library Cluj

Mínthogy a *Dijonnál* organizáltatott, és onnét az ólta a *Sequana* Departamentom (Paris) felé útnak indittatott *Olosz* Legió, tsak 8 és nem 20 ezerre telhetett, mint elébb gondoltatott volt, erre való nézt valami 1000 tisztek maradtanakk a szolgálatból. Az *Ex-S.ta Croce'* Hertzegné' fia is ezen Legiónak Stábjánál vállolt szolgálatot.

Neapolitanus volt fő Ex-tisztek, is több ízben a Komandérozó vezérhez Gen. *Lechihez* folyamodtak kérelmekkel, az iránt, hogy ezen *Olosz* Legióhoz ök is vétetődjenek be. Örömmel bértöltetett az ö kívánságok, és az ö ditséretes példa-adássokat a Hadi-miniflerhez is megírta a nevezett Komandérozó. Cisálpinus Hadi-Ex-Commiffáriusok is követték azt a példát.

A' Párisból leg először a' Reserva tábor felé Dijonhoz útnak indított fegyveres tsoport, sem a' lakosok' háládatosságát, *Corbeil*, *Melun*, és *Monterreau* körül, sem pedig a' fő Consul' dicséretét nem igen fogta meg-érdemelni, az által, hogy a' mezőn ként lenittetvén meg-szállani, és az elzendő még akkór hűvösötske lévén, 's-késég kívül a' polgár fiataloknak körmeik meg-fáztván, az erdőkben és fűzőlő hegyeken tetemes károkat okoztanak a' faknak ki-vagdálása 's-tűzre rakása által. Az után a' helységbe és házakhoz szállították őket: a' fő Consul' pedig Commissariusokat küldött-el, a' kik a' tett károkat betsülik meg-

Elegyes Levelek.

Strasburg, Apr. 2 dikánn: — „

„A' háborúnak folytattatódása és annak közelébről leendő el-kezdődése már itt ki-hirdetett. — „*Gen. Lecourbe* Zurich várossából *St. Gallenbe* költözteti által a' maga fő hadi szállását: a' *Generál St. Cyr*' fő hadi szállása pedig, a' ki *Rheinfeldentől* fogva *Alt-Breysachig* vezéreli a' *Moreau*' táborát, ide *Strasburgba* tétetik által, a' ki maga véletl nül ide érkezett. (Éz, az a' *St. Cyr*, a' kinek hélt hire költ volt a' napokban Párisból). *Gen. St. Susanne* is itt (*Strasburgban*) vagon.

Még eddig úgy láttszott, hogy a' *Helvétziában* lévő *Frantzia* seregek minden-kézfűleteik lzerént *Schafhausennél* akarják az által-ütést meg-probálni: hanem ugyan ezért a' *Császáriák* is itt erőfitik leg inkább magokat.

A' *Spanyol Udvar*, fegyveres seregeket kezd a' *Portugallus* határok felé maschéroztatni.

London, 1. Apr. —

„Mivel az itt ki-jövő Udv. Ujság, a' mely a' Török Nagy Vezér és *Kleber* fő Generalál között a' Frantziáknak Egyiptomból lejendő szabad haza-menetelek iránt kötötett egyezéit ki-hirdette, *Sidney Smith* Kapitánynak ezen környülállások között való maga'-viseletéről egélszen halgat; ehhezképeft majd meg látjuk, hogy vályon az Anglus Admirálisok a' *Mediterraneum* tengeren nem fogják e' a' Frantziákat haza felé szállító hajókat akadályoztatni, 's-a' Nagy Vezir' és *Kléber*' kötésekhez fogják-e' magokat tartani, a' melynek 21 Artikulussai vagynak, és lummáson ez az értelmek: — „A' Frantziák, a' magok fegyverekkel, bágázsiákkal, és vagyonaikkal együtt, a' *Rosette*, *Abukir*, és *Alexandria* kikötő helyeikből, réz szerént a' magok, réz szerént a' *Porta* hajónu, induljanak haza felé. Azon naptól (Jan. 24-dikétől) fogva számialva, a' melyenn a' Nagy Vezir és *Kleber* a' *Capitulátziót* ratifikálták, 3 hónapig való fegyvernyugvás legyen. *Cairo*, leg feljebb is 45 napok alatt adattassék által a' Nagy Vezirnek. Minden Török és Frantzia lakosok, a' kik a' kettő közzül valamelyik Félnek földienn fogva vagynak, szabadon botsattassanak, és el vett javaik nékiek költsönösön adattassanak vagy fordittassanak vízfzá. A' Frantziákkal tartott személyek Egyiptomban, ne bántassanak a' Portától, sem javaikban ne károsittassanak-meg. A' Vízfzá utazásra, passusok adattassanak a' Frantziáknak, a' mely szerént az őket szállító hajók, a' Frantzia partokig nem bántódnak: ellenben a' Frantziák is ezen utazások alatt, sem a' *Porta*, sem *Anglia* és *Orosz* ország ellen leg kifsebb ellenségeskedést is el nem követnek. Gen. *Kleber* egy hír-vivő hajót el-küldhet Frantzia országba, hogy ezen egyezésről ott tudófitáit tegyen. Útra-valót a' magazinumokból vigyenek magoknak a' Frantziák, és másfél millió Piasste-

rék költsön adattafsanak nékiek az útra.“

Ezen másfél milliókat nem tsak az útra, hanem kivált képpen azért kérte *Kléber*, hogy a katonáknak hátra lévő zsoldjokat még Egyiptomból való el-evezésük előtt meg-fizethesse: za to-gul pedig ezen költsönért a' Frantzia Kereskedőknek Török országban lévő és bé-tiltatott capitálisaikat kötötte-le. — Ezek a' Kereskedők is tsak most fogják szabadságokat vizizá nyerni: ök is mind ez ideig a' Hét-toronyban tartattattak. — Hogy ezen Egyiptomi Capitulá-tzió ellen semmi protestálás nem érkezett még ed-dig Konstantzinápolyba, a' *Török* Udvar két Szövetségeseinek megszűze való létek okozhatt.

„A' Nagy Vezírnek Egyiptomba való bé szál-lása, és ezen Konstantzinápoly" gabonásának vizizta-kapása, mind a' népnek mind az Ország-ló-széknek nagy örömet okozott Konstantzina-polyban, és az, több rend béli ceremoniak' ne-mei által fog meg-innepeltetni.

„Által nem láthatván a' Konstantzinápolyi nép, hogy a' Portának mostani mind vizenn mind szározonn való kettözött szorgalmatoisággal mun-kába vétetett készülétei, hová tzelőzzanak, fok izetlen-büzetlen hireket formált, melyre nézve az ezen készülétekről való bezfélgetések a' kö-zönséges helyekenn meg tiltattak. Az a' tengeri ereje a' Portának, a' mely közelébről készült-fel az Egyiptomi partok felé való el-evezésre, 11 Linea hajókból, 6 Fregátokból, és 2 kisebb ha-di hajókból áll. *Asiában* is még számos fegyve-res Török nép folytatja Egyiptom felé az útját: a' mely fegyveres készülétekre Egyiptomban, ha szintén el-távozik is onnét az ellenség, a' tse-ndségnek egész helyre-állítása, 's-a' jó rendnek vizizta hozása végett, még tovább is szüksége vagon a' Portának, rész szerént a' Frantziák-

től szabadsági princípiumokat tanult Arabokra nézve, rész Izerént pedig azért is, hogy *Ibrahim Bey* és *Murath Bey* a' magok ez előtti jofzágaikba már dé ülvéu, azoknak igazgatásához az ő régi rendtartásaik Izerént hozzá fogtak, midön ellenben a' Portának közönségesen ki nyilatkoztatott akarattja az, hogy Egyiptomot ez után *Gubernátorok* által igazgattalla.

* * *

A' Konftantzinápolyi egyenesen jött ujjabb tudósítások szerint, a' *Kapitán-Buscha* azért evez a' feljebb említett számos hadi hajókkal a' Mediterraneum tengerre, hogy az Egyiptomból haza felé evező Frantziákat Izemmel tartsa, kogy az Olofz partokra, ki ne találjanak valahöz szállani.

Philadelphiából, Fébr. 18 dikénn, 1800-ban: —

„Itt a' *Congressnek* egyik utolsó ülésében valami Aktát olvestanak-fel, a' melyben ezen szó is elő fordúlt: *Frantzia Respublika*. Egyik a' tagok közzül fel-állván így szóllott: Ki kell ezt a' nevezetet abból az Aktából vakarni; mivelhogy Frantzia országnak mostani Országglása-formáját *Respublikának* nevezni, szikozódas volna.

Párisból, Apr. 4 dikénn: —

„Hónap az ifjuság' és tavasz' innepe fog itten a' Háládatosság' templomában celebráttatni.

A' Frantzia és Anglus hadi fogjok' tseréje a' tengerenn keresztül a' két országok' kikötő helyeikben még mind foly. A' Frantzia és Császári Kir. hadi fogjok' szamat, a' kiknek ki tseréltetődések is már jó idő óta foly, 30 ezerre teszik egyik-egyik részről.

Veleintzéből: — „

„A' Pápa ö Szentsége a' titkos Consilium-ban a' mult hónap' 28-dikán el-mondott igen ékes Déák beszédben, egyebek között olyan ki nyilatkozatalt is tett tulajdon személye felől: — hogy magát ugyan ezen terhes hivatalnak fel-vételére nevezetesen a' Cath. Anyaszentegyhaznak ily criticus idejében, igen gyengének ismerné, ha azt nem tudná, hogy az Isteni gondviselés az Anyaszentegyhaznak igazgatásában mindenkor az erőtlen által munkálódott légyen, azért, hogy az erőssnek fel-fuvalkodottságát meg-tébolyítsa, és ha továbbá az ő valóztatása a' Sz. Magiore szigetének ezen bátorságos he yénn, az imádandó Isteni gondviselés és a' Császári Kegyelmeség által, (a' kitől ő özentsége az Ekklesiának védelme és öregbedése végett mindent reméll) nem ment volna véghez.“

Status-Tanátsos Marmont, vízfza érkezett *Hollandiából*, a' pénz-kút-főnek elzközléséből, *Párisba*. Mint érhettem-el tzeljät, nem írják.

Benn Frantzia országban is nyitott a' fő Consul egy más szükségben-segítő pénz kút-föt, az által, hogy a' Conscriptus ifjak, a' kik katonáskodni nem akarnak, 300 Livrákat tartozzanak magokért fizetni. Ebből, mint mondják, sok gyűl özfze.

Magyar Ország.

Rév Komáromból April. 15-dik napjdn: — „

„Ezen hónapnak öt első napjain tartatott itten, a' Helvetica Confessión lévő Gyülekezetnek ném régen épültt, és már igen szépen virágzó Gymnasiumában tanuló Ifjaknak Examennyek, vagy közönséges meg vizsgáltságok. Melyben, nem tsak a' Varosról, hanem a' körül belől lévő Helységekből is, ennek hallására nagy számmal bé gyűlt minden Rendü érdemes Halgatóknak töké-

letes meg-elégedésével, meg bizonyították mind a' Tanítók, mind a' Tanulók, hogy nagy szorgalmatossággal el jártanak legyen a' magok kötelességeikben; és ditséretesen elő mentenek az elejekbe ki szabott, és valósággal jól ki-fizemelve lévő's az életnek folytatására éppen meg kívántató hasznos Tudományokban.

„Almélkodáft érdemelt kivált az, melly nagyra vitte Tiszt. Katona Mihály Professor Ur, a' maga fáradhatatlan szorgalmatossága által; három esztendőök alatt, a' maga Tanítványit, kiket akkór az úgy nevezeteni izokott Syntactica Classisból vett vala által. Kik is ezen idő alatt: a' Keresztyén Vallást; az Oratoriát, a' Poésist; a' Logicat; Physicát, Geographiát, Physiologiát, Universalis Historiáját; a' Geometriának mind 3 részzeit Weidler Szerént; ezentúí, az Opticát-Cataptricát-Dioptricát; a' Poetica Historiát, a' Római Antiquitásokat, a' régi Deák Irók' életek' le írását; az Arithmeticanak minden nemeit; még pedig mind ezeket ugyan böven elő adva — el végezték; sok nevezetesebb régi Iróknak; mind az Orátoroknak mind a' Historicusoknak, mind pedig a' Poétáknak, p. o. Cicerónak, Justinusnak; Eutropiusnak, Ovidiusnak, Virgiliusnak, Horatiusnak, Terentiusnak s. a. t. munkáikat, Deákból, Magyarra által fordították; a' Versezetkülömbkülömbféle nemeknek, az Orátzióknak, és minden szükséges Conceptusoknak Magyar és Deák nyelven való feltételekben, ezenkívül a' Német és Görög nyelvben is gyakoroltattanak: és mind ezekből olly ditséretes Speciment adtanak, hogy mindenjelenlő érdemes Uri Halgatók, nagy örömmel jelentették a' magok tökéletes meg-elégedéseket; és nem győzték magasztalni — mind a' Professor Urnak, mind Tanítványinak szorgalmatosságtát.